

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Nieuw-West

Strategische Notitie Heroverwegingen

Ruimte om kansen te benutten

28 september 2010

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
1. Financieel kader	8
2. Aanpak van de heroverwegingen	11
3. Heroverwegingen per programma.....	13
3.0 Programma 0: Efficiënte en effectieve organisatie	13
3.1 Programma 1: Dienstverlening.....	16
3.2 Programma 2: Openbare orde en veiligheid	18
3.3 Programma 3: Verkeer en infrastructuur.....	19
3.4 Programma 4: Werk, inkomen en economie.....	20
3.5 Programma 5: Onderwijs en jeugd.....	21
3.6 Programma 6: Welzijn en zorg.....	22
3.7 Programma 7: Sport en recreatie	24
3.8 Programma 8: Cultuur en monumenten.....	26
3.9 Programma 9: Openbare ruimte en groen	28
3.10 Programma 10: Milieu en water	30
3.11 Programma 11: Stedelijke ontwikkeling	31
3.12 Programma 12: Bestuur en ondersteuning	33

Inleiding

De economische crisis en de aangekondigde rijksmaatregelen leggen een forse druk op de financiële meerjarenbegroting 2010-2014 van stadsdeel Nieuw-West. Vanaf 2011 moet het stadsdeel rekening houden met verdergaande terugloop van de inkomsten en tegenvallers in de uitgaven. Niet alleen de overheid bevindt zich in zwaar financieel weer, hetzelfde geldt voor haar partners, waaronder de corporaties. Om de noodzakelijke ombuigingen te realiseren ontkomt Nieuw-West niet aan expliciete keuzes.

Begin juli jl. hebben wij, het dagelijks bestuur, aangekondigd dat wij twee notities aan u zullen voorleggen.¹ De ene notitie – het bestuursprogramma – bevat de vertaling van het coalitieakkoord en beschrijft hoe wij onze ambities vorm willen geven. In de andere – de nu voorliggende notitie – staan de heroverwegingen centraal. Deze notitie beschrijft de zoekrichtingen voor mogelijke bezuinigingen in de periode 2010-2014.

We zijn hierbij uitgegaan van een taakstelling van € 25,2 miljoen. Dit bedrag is opgebouwd uit € 20,2 miljoen afname stadsdeelfonds en € 5 miljoen ruimte voor nieuw beleid. De zoekrichtingen zoals beschreven in dit document betreffen een hoger bedrag; dit om de politieke discussie over de te maken keuzes mogelijk te maken. Hoe we de bezuinigingen vanaf nu tot 2014 faseren gaan wij nader invullen. Wij willen hier op terugkomen te beginnen bij de begroting van 2011. Wel weten wij al dat wij in de begroting 2011 rekening houden met € 4,8 miljoen efficiencyvoordeel. Dit wordt nader in de notitie toegelicht.

We hechten er groot belang aan om op basis van de nu bekende inzichten heroverwegingsvoorstellen met u te delen en hier met u het gesprek over aan te gaan. We wijzen erop dat dit document niet het definitieve inzicht schetst: veel is nog in beweging. Discussies over overdracht van taken vanuit het Rijk, het wegvallen van stimuleringsbijdragen zoals ISV en de uitwerking van keuzes op stedelijk niveau, maken dat het beeld nog kan verschuiven. Ook is het volledig inzicht krijgen in de financiële stromen binnen de organisatie een continu proces, dat sterk gerelateerd is aan het fusietraject.

Heroverwegen: kansen bieden – talenten benutten

Ondanks de crisis willen we in blijven zetten op de vernieuwing van onze wijken, op leefbaarheid, op veiligheid, op onderwijs, emancipatie en participatie. Deze keuzes zijn er op gericht Nieuw-West weerbaar te houden opdat Nieuw-West zo sterk mogelijk uit de crisis komt.

Dit betekent ombuigen en investeren met een solide financieel meerjarenperspectief als basis. Een efficiënte overheid staat voorop, maar ook een overheid, die zaken los durft te laten door een sterke focus op initiatieven en initiatiefnemers. Het beter benutten van de unieke toegevoegde waarde van de betrokken burgers en bedrijven leidt tot creativiteit en vernieuwing.

¹ Memo d.d. 5 juli 2010 gericht aan het seniorenconvent.

Tegelijk is de omvang van de bezuiniging zodanig groot dat keuzes, die hoe dan ook pijn zullen doen, onvermijdelijk zijn. Wij noemen het afstoten van taken en/of het verlagen van het serviceniveau. Ook voor partners, die financieel van ons afhankelijk zijn, zullen de gevolgen voelbaar zijn.

De confrontatie tussen wens en realiteit, tussen bestuursprogramma en heroverwegingen, leidt tot indringende en principiële vragen:

- Welke taken voert het stadsdeel nu uit die eigenlijk niet bij het stadsdeel horen?
- Hoe vinden wij, samen met u, de balans tussen bezuinigen op sociaal en bezuinigen op fysiek?
- Kiest het stadsdeel voor korte termijn financiële doelstellingen of wordt er ook meer principieel gekeken naar de gevolgen voor de langere termijn?
- Moeten al onze tarieven 100% kostendekkend zijn, een afweging die plaats dient te vinden binnen de Amsterdamse afspraken rond harmonisatie van tarieven?
- Als Nieuw-West niet alleen wil saneren, hoe kan het stadsdeel dan de samenwerking met anderen zoeken om tot een optimaal resultaat te komen? En welke tijdsperiode om hier inhoud aan te geven is acceptabel?
- Hoe en in welk tempo bereikt Nieuw-West de doelstelling van een efficiënte en effectieve overheid?
- Bestaat er voldoende scherpte in de keuzes tussen het zelf uitvoeren of het in samenwerking met anderen (shared services) danwel op de markt zetten van werk?
- Hoe werken heroverwegingen op elkaar in?
- Hoe werken bezuinigingen van onze (politieke) omgeving op ons in?

Het proces van bezuinigen zal ons de komende jaren bezig houden. Een politieke kaderstelling is onontbeerlijk om bovenstaande vragen te beantwoorden.

In deze notitie hebben wij per beleidsterrein aangegeven welke zoekrichtingen er zijn en welke weg wij op willen gaan om zo verantwoord mogelijk te bezuinigen met behoud van maatschappelijk resultaat. Allereerst hebben wij kritisch gekeken naar de eigen organisatie. Dit heeft een plek gekregen in een apart programma (P0). Daar wordt ingegaan op de eis van een effectieve en efficiënte organisatie en de aanpak om daar te komen. De verkenning naar mogelijkheden om de gevolgen van de ombuigingen op te vangen middels creatieve samenwerkingsverbanden, overdracht van of samenwerking in taken, is gestart en krijgt meer richting op basis van deze strategische notitie.

Wij zijn benieuwd naar de reacties van de stadsdeelraad en het maatschappelijk middenveld. Het stadsdeel wil op alle niveaus in gesprek gaan met de partners. Met de centrale stad willen we bespreken welke mogelijkheden er zijn voor blijvende inzet op de vernieuwing van Nieuw-West. Met de corporaties spreken we over de uitvoering van de bouwprojecten. Met de welzijns- en zorgsector zoeken wij naar een sterke sociale infrastructuur. Nieuwe partners maken het ons wellicht mogelijk om onze ambities met de heroverwegingen te combineren.

Leeswijzer

Bij de totstandkoming van deze notitie is de stadsbrede aanpak Besturen zonder Ballast² als leidraad gehanteerd. De notitie begint in het volgende hoofdstuk met een beschrijving van het financieel kader. Hoofdstuk 2 geeft kort onze aanpak van de heroverwegingen weer. In hoofdstuk 3 staan de keuzevoorstellen per programma beschreven. Allereerst wordt aandacht besteed aan de eis van een efficiënte en effectieve organisatie. Daarna volgen de voorstellen voor de vakinhoudelijke programma's.

²In de vorige bestuurperiode is gemeentebreed het concept Besturen zonder Ballast (BzB) tot stand gekomen. BzB beoogt onder meer het identiek inrichten van de administraties van diensten en stadsdelen. In alle onderdelen van Amsterdam worden gegevens op identieke wijze gerangschikt en opgeslagen. Hierdoor wordt rapporteren eenduidiger en daarmee inzichtelijker.

1. Financieel kader

Het Rijk heeft aangekondigd te willen bezuinigen op het Gemeentefonds. Er wordt rekening gehouden met een korting van € 3 miljard. Deze korting is vertaald naar consequenties voor Amsterdam. Vervolgens is – hiervan afgeleid – berekend wat de gevolgen voor de stadsdelen zijn. Die berekening komt voor stadsdeel Nieuw-West uit op een korting van de uitkering uit het Stadsdeelfonds oplopend tot € 18,3 miljoen in 2014. Dit bedrag is (nog) niet definitief en kan, zowel in positieve als negatieve zin, wijzigen als Rijk en gemeente Amsterdam (mede naar aanleiding van de “Baak-bijeenkomst”) hun taakstellingen actualiseren.

Naast deze korting moet Nieuw-West rekening houden met de effecten van de herverdeling van de vaste voet binnen het Stadsdeelfonds. In de oude situatie van de drie stadsdelen kreeg elk van die stadsdelen een (naast de aan verdelcriteria gekoppelde uitkering) vaste voet van € 2,5 miljoen. Nieuw-West mag tot 2014 dit bedrag van € 7,5 miljoen houden voor de opvang van de aan de fusie verbonden frictiekosten. Daarna zakt Nieuw-West terug naar éénmaal de voet van € 2,5 miljoen. De € 5 miljoen komt deels terug via de verdelcriteria. Het netto-effect van de korting komt neer op een afname van de uitkering uit het Stadsdeelfonds met nog eens € 1,9 miljoen bovenop de eerder genoemde € 18,3 miljoen.

Samengevat geldt voor Nieuw-West op dit moment de volgende berekening met ingang van 2014:

Korting Stadsdeelfonds		
Algemene korting		€ 18.300.000
<i>Effect van de voet</i>		
Vaste voet Stadsdeelfondsuitkering tot 2014	€ 7.500.000	
Vaste voet Stadsdeelfondsuitkering vanaf 2014	€ 2.500.000	
Lagere uitkering Stadsdeelfonds vanaf 2014		€ 5.000.000
Hogere uitkering Stadsdeelfonds vanaf 2014 (Herverdeling vrijgevallen vaste voet op basis van normbedragen)		-/- € 3.100.000
Per saldo lagere Stadsdeelfondsuitkering vanaf 2014		€ 20.200.000

Voor wat de uitkering uit het Stadsdeelfonds betreft hebben wij bij het college van B en W aandacht gevraagd voor het realiteitsgehalte van de vaste voet van € 2,5 miljoen. De stadsdeelvoorzitters hebben gezamenlijk aandacht gevraagd voor de mogelijk scheve verdeling van de financiële pijn voor stad respectievelijk stadsdelen.

Daarnaast hebben wij aandacht gevraagd voor de maatschappelijke opgaven waarvoor Nieuw-West staat in combinatie met de teruglopende dekkingsmiddelen. Wij hebben een pleidooi gehouden om bij de verdeling van middelen uit het Stadsdeelfonds rekening te houden met specifieke aandachtsgebieden binnen de verschillende stadsdelen

Taakstelling en financiële ruimte

In een memo aan het seniorenconvent van 5 juli 2010 hebben wij aangegeven ruimte te willen vrijmaken voor de realisatie van het bestuursprogramma. Die ruimte hebben wij vooralsnog bepaald op € 5 miljoen. In combinatie met de eerder toegelichte verlaging van de uitkering van het Stadsdeelfonds, komt dat neer op een totale taakstelling van € 25,2 miljoen.

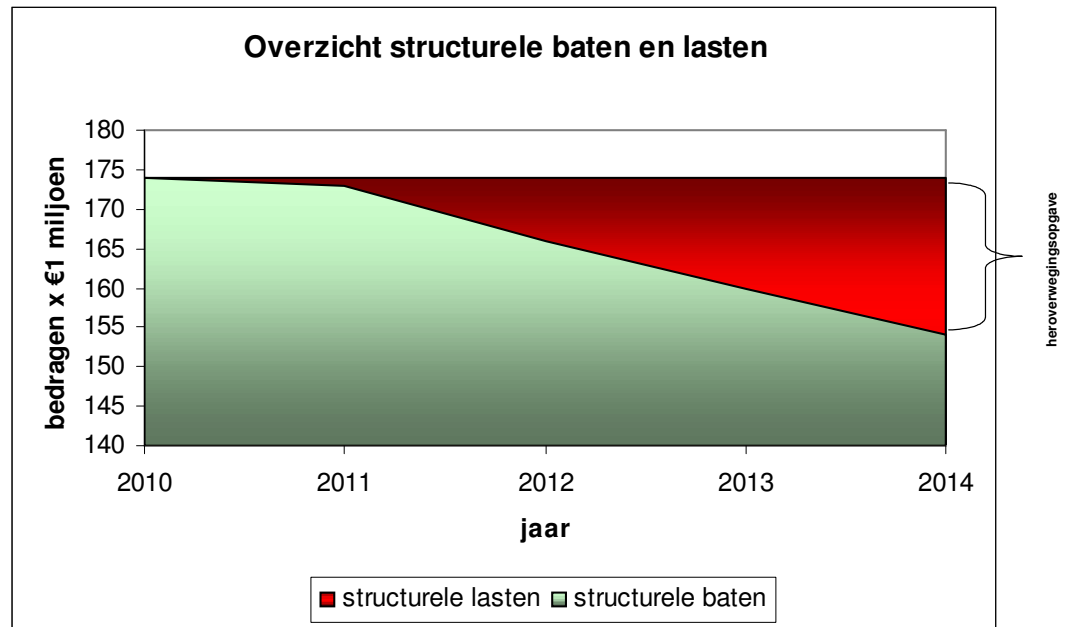
Totale taakstelling	Te verwachten korting	Totaal
Korting Stadsdeelfondsuitkering 2011-2014	€ 18.300.000	
Herverdeling vaste voet (vanaf 2014)	€ 1.900.000	
Ruimte voor uitvoering bestuursprogramma	€ 5.000.000	
Totaal		€ 25.200.000

Zoals in de tabel zichtbaar is, neemt de stadsdeelfondsuitkering tot en met 2014 in totaal af met € 18,3 miljoen. Gefaseerd over de jaren 2011 tot en met 2014 ziet deze afname er als volgt uit:

Jaar	Bedrag	Cumulatief
2011	€ 1.300.000	€ 1.300.000
2012	€ 6.900.000	€ 8.200.000
2013	€ 5.700.000	€ 13.900.000
2014	€ 4.400.000	€ 18.300.000

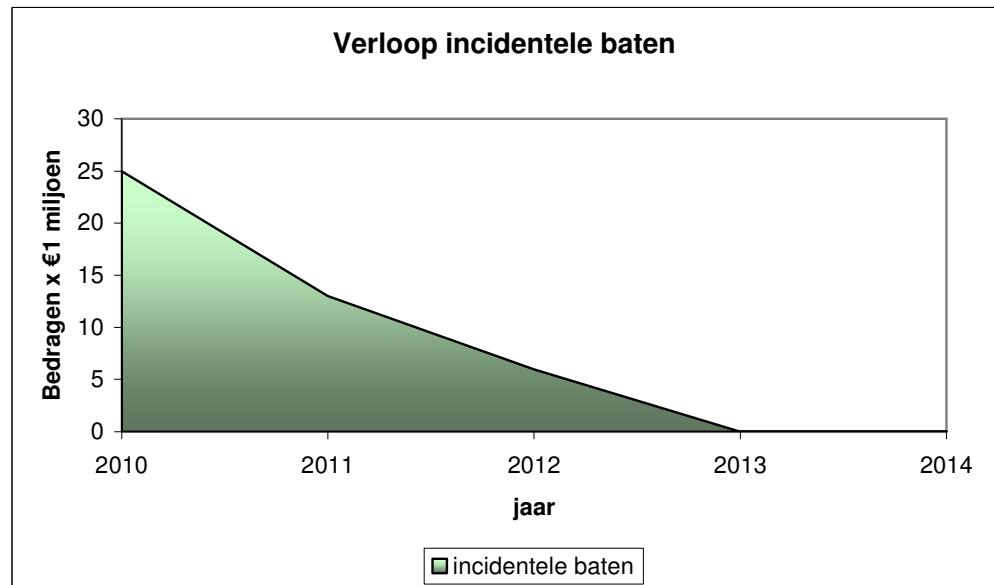
In het bepalen van de zoekrichtingen om de taakstelling in te vullen is uitgegaan van het meerjarenperspectief, zoals dat in de geconsolideerde begroting 2010 is terug te vinden. Daarbij geldt dat de positionering van reserves/voorzieningen/weerstandsvermogen nog in kaart wordt gebracht.

Uit het meerjarenperspectief blijkt een terugloop van de structurele baten (van € 174 miljoen in 2010 naar € 154 miljoen in 2014) – vooral veroorzaakt door terugloop van de uitkering van het Stadsdeelfonds. Bij ongewijzigd beleid blijven de structurele lasten op het niveau van 2010 (€ 174 miljoen). Het verschil tussen het totaal aan structurele baten en het totaal aan structurele lasten is hieronder weergegeven en is derhalve te beschouwen als de heroverwegingsopgave. N.B. Dit is de opgave exclusief ruimte voor uitvoering bestuursprogramma.

In deze notitie wordt op enkele plaatsen gesproken over incidentele baten en incidentele lasten. In 2010 bedragen deze afgerond € 25 miljoen. Wij houden op basis van de begrotingen van de voormalige stadsdelen rekening met het opdrogen van de incidentele baten tot € 0. Hier tegenover staat dat ook de incidentele lasten afnemen, bijvoorbeeld als gevolg van afronding van nu nog lopende projecten.

Het verloop van de incidentele baten (deze is gelijk aan het verloop van de incidentele lasten) ziet er grafisch als volgt uit:

2. Aanpak van de heroverwegingen

Deze notitie is tot stand gekomen door een grondige inventarisatie van zoekrichtingen. Allereerst hebben wij in de volle breedte gezocht naar alle mogelijke zoekrichtingen binnen de programma's, waarbij wij allereerst kritisch hebben gekeken naar de eigen organisatie. Wij hebben daarbij gezocht naar een surplus aan mogelijkheden om daadwerkelijk keuzeruimte te creëren. De enorme omvang van de bezuinigingsopdracht heeft geleid tot verdere aanscherping van de zoekrichtingen waarbij wij een zaaglijn hebben geïntroduceerd. Deze zaaglijn weerspiegelt, op basis van onze ambities, ons kader voor de voorstellen. Zoekrichtingen boven de zaaglijn geven voorstellen weer die wij nader gaan uitwerken. Onder de zaaglijn staan zoekrichtingen waar wij vooralsnog geen concrete heroverwegingsvoorstellen voor doen, omdat we dat op dit moment onverantwoord vinden. Op € 1,4 miljoen na hebben wij de benodigde bedragen weten in te plannen. De zoekrichtingen voor dit resterende bedrag van € 1,4 miljoen liggen op het gebied van additionele efficiency, bestuur en ondersteuning, of binnen één van de onder de zaaglijn genoemde opties.

Zoekrichtingen

De zoekrichtingen die in beeld zijn gebracht zijn deels gebaseerd op saneringsmaatregelen. Een ander deel van de zoekrichtingen kan onder voorwaarden worden uitgevoerd, namelijk als er geïnvesteerd wordt. De zoekrichtingen zijn het resultaat van een eerste verkenning. Bij nadere uitwerking kunnen deze bedragen wijzigen. Bij het bepalen van de zoekrichtingen zijn we uitgegaan van een prioritering binnen de verschillende programma's. Zo kan het dus zijn dat het ene programma in verhouding een hogere taakstelling heeft dan het andere. Wij hebben er dus niet voor gekozen om pons-ponsgewijs de taakstelling over de programma's te verdelen.

In het schema hierna treft u een voorlopig totaaloverzicht aan van de bedragen per programma en een bedrag voor de resterende taakstelling.

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Nieuw-West

Programma	Totale lasten per programma 2010 (afgerond)	Afname door vervallen incidentele lasten/ autonome lastendaling 2010 (afgerond)	Structurele lasten 2014 (afgerond)	Totaal aan zoekrichtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn
P0: Efficiënte en effectieve organisatie				€ 4.700.000	€ 4.700.000	€ 0
P1: Dienstverlening	€ 9.271.000	€ 416.000	€ 8.855.000	€ 1.605.000	€ 1.120.000	€ 485.000
P2: Openbare orde en veiligheid	€ 3.817.000	€ 1.806.000	€ 2.011.000	€ 770.000	€ 470.000	€ 300.000
P3: Verkeer en infrastructuur	€ 3.753.000	€ 66.000	€ 3.687.000	€ 900.000	€ 600.000	€ 300.000
P4: Werk, inkomen en economie	€ 4.142.000	€ 717.000	€ 3.425.000	€ 500.000	€ 300.000	€ 200.000
P5: Onderwijs en jeugd	€ 33.181.000	€ 28.000-	€ 33.209.000	€ 3.390.000	€ 2.640.000	€ 750.000
P6: Welzijn en zorg	€ 17.761.000	€ 4.355.000	€ 13.406.000	€ 4.350.000	€ 2.000.000	€ 2.350.000
P7: Sport en recreatie	€ 15.343.000	€ 2.935.000	€ 12.408.000	€ 2.850.000	€ 2.500.000	€ 350.000
P8: Cultuur en monumenten	€ 4.254.000	€ 78.000	€ 4.176.000	€ 2.550.000	€ 950.000	€ 1.600.000
P9: Openbare ruimte en groen	€ 37.167.000	€ 1.627.000	€ 35.540.000	€ 5.060.000	€ 2.780.000	€ 2.280.000
P10: Milieu en water	€ 17.971.000	€ 485.000	€ 17.486.000	€ 980.000	€ 930.000	€ 50.000
P11: Stedelijke ontwikkeling	€ 33.759.000	€ 8.522.000	€ 25.237.000	€ 6.760.000	€ 3.010.000	€ 3.750.000
P12: Bestuur en ondersteuning	€ 11.838.000	€ 1.006.000	€ 10.832.000	€ 1.800.000	€ 1.800.000	€ 0
P13: Financiën/alg.dek.middelen	€ 6.610.000	€ 2.866.000	€ 3.744.000			
TOTAAL	€ 198.867.000	€ 24.851.000	€ 174.016.000	€ 36.215.000	€ 23.800.000	€ 12.415.000
Resterende taakstelling					€ 1.400.000	
TOTAAL					€ 25.200.000	

Tot slot

In het volgende hoofdstuk worden de zoekrichtingen per programma beschreven. Ieder programma start met een korte algemene toelichting. Verder geven wij per programma en product de inhoudelijke heroverwegingsvoorstellen aan, gekoppeld aan het te verwachten bezuinigingsbedrag. Sommige voorstellen sluiten elkaar uit. De maximale variant is opgenomen in de tabel en de alternatieve optie(s) staan eronder vermeld. Ook staat aangegeven waar de zaaglijn ligt.

3. Heroverwegingen per programma

3.0 Programma 0: Efficiënte en effectieve organisatie

Het stadsdeel Nieuw-West is het resultaat van een fusie van drie stadsdelen. Nieuw-West is daarmee op dit moment het grootste stadsdeel van Amsterdam en met zijn inwonertal vergelijkbaar met een middelgrote stad in Nederland. Het zelfbewustzijn van het stadsdeel en in ieder geval de organisatie moet die sprong nog maken. Daar waar aan een gemeentelijke herindeling vaak jaren van voorbereiding vooraf gaan, is in Amsterdam gekozen voor een versnelde realisatie van de fusie. De tijdswinst die dit heeft opgeleverd, betekent dat de geoliede machine nog moet ontstaan. Het vormen van een bij Nieuw-West passende organisatie kost tijd. Ook dit effect is bekend uit vergelijkbare ervaringen van gemeentelijke herindelingen. Per saldo is het de bedoeling, dat de Amsterdamse aanpak sneller resultaat oplevert dan een combinatie van jarenlange voorbereiding en een implementatietermijn van meerdere jaren.

Het werken aan een efficiënte en effectieve organisatie voor Nieuw-West heeft daarbij grote prioriteit. Dit hoort in gewone tijden al het uitgangspunt te zijn, in tijden van grote bezuinigingen wordt de noodzaak nog eens extra onderstreept.

Tijdens het fusieproces is een eerste slag van synergievoordelen in beeld gebracht. Er is gekozen voor een organisatie van zes hoofdonderdelen, die berekend is op zijn taken en tegelijkertijd de stuurkracht bezit om het veranderingsproces van de komende jaren vorm te geven. Er is geanticipeerd op de noodzaak van een organisatie, die onder druk van de bezuinigingen de fusie moet verwerken en daarnaast de nodige creativiteit aan de dag moet leggen om met minder inzet meer resultaat te leveren.

In de nieuwe organisatie is aanzienlijk minder management met bijbehorende ondersteuning. Ook zijn voor de hand liggende dubbels op inhoud uit de formatie geschrapt. Dit zijn legitieme maatregelen op basis van het Sociaal Plan. In het fusietraject gold geen bezuinigingstaakstelling. Het organisatieplan is getoetst aan binnen Amsterdam beschikbare benchmarkgegevens op het gebied van de bedrijfsvoering. Hieruit kwam naar voren dat de bedrijfsvoeringkosten in Nieuw-West onder het stedelijke gemiddelde liggen.

Desalniettemin is er bij de start van de nieuwe organisatie aangegeven dat terughoudend moet worden omgegaan met de invulling van vacatures, dit om ruimte te behouden om een tweede slag te maken. De gerichte sturing op het niet zonder meer vervullen van vacatures (zowel in de oude organisaties als op dit moment) heeft zijn effect opgeleverd. Het heeft deels geleid tot extra inhuur, die zijn geboekt op frictiekosten en het leidt deels tot productieverlies, iets wat bij een fusie van ingrijpende omvang sowieso onvermijdelijk is. Daar staat tegenover, dat als er voor gekozen wordt het grootste deel van de bij de fusie veroorzaakte frictiekosten ten laste van het boekjaar 2010 af te boeken, de exploitatie van het stadsdeel met ingang van 2011 al aanzienlijk goedkoper wordt.

Aan de tweede slag wordt op dit moment volop gewerkt. Conform het organisatieplan wordt op dit moment nogmaals kritisch gekeken naar de omvang. Tijdens het fusieproces was er nauwelijks ruimte om inhoud te geven aan het opnieuw definiëren van werkprocessen. Eerste analyses laten zien dat ten opzichte van de 987 formatie-eenheden uit het organisatieplan enige krimp van de organisatieomvang gerechtvaardigd is (circa 5%).

Zoals in de inleiding genoemd verwachten wij voor 2011 een efficiencyvoordeel te behalen van € 4,8 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door het effect van het organisatieplan en de nu plaatsvindende kritische analyse. Dit levert een besparing op de personeelsbegroting op van circa € 3 miljoen. Daarbovenop komt € 1,8 miljoen³ efficiency in bedrijfsvoeringkosten en aan het bestuur gerelateerde kosten. (opgenomen in Programma 12)

Het management werkt vervolgens door aan de bouw van de nieuwe efficiënte en effectieve organisatie.

Daarbij zullen alle voor de hand liggende zaken worden bekeken:

- De huisvesting wordt opnieuw bekeken. Meer compact en flexibeler werken ligt voor de hand. Hiermee zou het stadsdeel mogelijk met minder vloeroppervlakte en minder bureaus toe kunnen. Welke richting ook wordt gekozen, investeringen lijken onvermijdelijk. De huidige exploitatielasten zijn namelijk relatief laag. Bij een optimalisering van de huisvesting zal het de vraag zijn in hoeverre de noodzakelijke investeringen binnen de huidige budgetten kunnen worden opgevangen.
- De noodzaak van het verder professionaliseren op het gebied van ICT staat buiten kijf. Enerzijds vergt dit investeren. Anderzijds is ICT ondersteunend voor het nieuwe werken: tijd- en plaatsonafhankelijk. Wanneer dit goed gebeurt kunnen er wellicht op termijn aantrekkelijke strategische voordelen op organisatie- en medewerkerniveau ontstaan zoals productieverhoging, kostenverlaging en grotere wendbaarheid van de organisatie. Voor medewerkers geeft het ruimte om creatievere oplossingen te vinden op steeds complexere vragen.
- Door de vertrekpositie van Nieuw-West ontbreekt het nog aan goede informatie over de feitelijke uitgaven voor bepaalde taken inclusief overhead. Verder inzicht is gewenst om mogelijke synergievoordelen te identificeren. Besturen zonder Ballast maakt het mogelijk dat de transparantie tussen stadsdelen toeneemt. Op basis daarvan kunnen best practices snel worden opgepikt en geïmplementeerd.
- De budgetten voor faciliteiten voor personeel, onderzoek etc. worden aan een kritische blik onderworpen
- Nu al wordt gestuurd op het reduceren van inhuur. Uitgaande van de opgaven voor Nieuw-West wordt onderzocht wat een acceptabele percentage voor de eerstvolgende jaren is.

³ Programma 12: Bestuur en ondersteuning.

Wanneer duidelijk is welke politieke keuzes rond de bezuinigingen zijn gemaakt, worden deze vertaald naar de consequenties voor de organisatie.

In veel van de in de volgende hoofdstukken genoemde zoekrichtingen zijn effecten voor de omvang van het ambtelijk apparaat meegenomen. Hiermee komen afwegingen rond het zelf uitvoeren van taken of samenwerking met anderen (shared services) danwel het op de markt zetten van werk prominent op de agenda.

De additionele effecten van deze opgave voor de komende jaren kunnen naar verwachting eind van de bestuursperiode vertaald worden naar een verdere inkrimping van de aanwezige ondersteuning binnen de organisatie. Tezamen met bovenstaande onderzoeken gericht op reduceren van inhuur en schrappen van budgetten lijkt een taakstelling ter hoogte van € 1,7 miljoen voor 2014 op dit moment reëel.

Bovenstaande zaken zullen veel van de stuurkracht van de organisatie en de inzet van medewerkers vragen. Het organisatieontwikkelproces zal ook ingrijpend zijn. Toch moet dit moment van de start en opbouw van een nieuwe organisatie worden benut. Doel is en blijft een slanke organisatie van hoge kwaliteit, die in staat is het bestuur te ondersteunen bij het realiseren van de grote maatschappelijke opgave.

Wij verwachten bij de bestuursrapportage van 2011 verder inzicht op deze te onderzoeken gebieden (op onderdelen) inclusief financieel effect aan u te kunnen voorleggen. Hierbij zullen ook de gevolgen per programma worden betrokken

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Organisatie	Schaalvoordeel fusie fase 1 + 2	€ 3.000.000	€ 3.000.000		Bestuur en ondersteuning
Organisatie	Additionele effecten heroverwegingen per 2014	€ 1.700.000	€ 1.700.000		
Organisatie	Bij bestuursrapportage 2011 per programma inzicht in gevolgen van de heroverweging voor de organisatie		€ = totaal van programma's		Heroverwegingen staan opgenomen bij P1 t/m P12
Totaal		€ 4.700.000	€ 4.700.000	€ 0	

3.1 Programma 1: Dienstverlening

Om de noodzakelijke bezuinigingen te realiseren hebben wij diverse zoekrichtingen in beeld gebracht. Daarbij staat een principiële keuze centraal: wil het stadsdeel saneren of juist investeren? Gezien de ambities in het bestuursprogramma kiezen wij er niet voor om korte termijn de financiële doelstelling leidend te laten zijn. Bij een dergelijke gedwongen zoekrichting komen opties in beeld die de dienstverlening direct raken zoals het sluiten van een van de drie locaties burgerzaken en de beëindiging van de digitale dienstverlening via het digitale loket.

Wij willen de directe dienstverlening aan de burgers zoveel mogelijk overeind houden. Binnen de taakstelling dwingt dit tot keuzes. Een eerste keuze, de hoofdrichting, bestaat er uit om de dienstverlening meer centraal aan te bieden. Een afweging tussen efficiënter werken, integralere dienstverlening en langere reistijden voor de klant dan nu het geval is.

Stapsgewijs bouwt het stadsdeel een breder aanbod aan het loket op, allereerst door samenvoeging van de drie locaties burgerzaken inclusief vergunningen en een aantal overige (sociale) loketten. Bij verwezenlijking van een breed stadsloket per 2014 komen daar ook nog producten van diensten bij zoals parkeervergunning, ligplaatsen, belastingen etc. Hieruit komen eveneens synergievoordelen. Dit vraagt om goede afspraken in de centrale stad. Voorwaarde voor realisatie is een geschikte centraal gelegen locatie.

Wij kiezen tegelijk voor de inzet op het promoten en verbeteren van de digitale afhandeling van diensten van het stadsdeel. Door samenwerking en investering kan deze digitale afhandeling worden uitgebreid. Digitale afhandeling is aanzienlijk goedkoper dan via rechtstreekse contacten aan de balie of telefoon. Burgers hebben geen wachttijd; zij kunnen 24 uur per dag van digitale dienstverlening gebruik maken. Ook voor dit voorstel geldt dat de kost voor de baat uit gaat: durf te investeren om op langere termijn winst te behalen, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Tevens zien wij binnen dit programma alleen mogelijkheden tot besparing door keuzes in het beleid te maken, zoals het aanpassen van de welstandeisen, afschaffen van de kapvergunningen en geen afwijkingen van bestemmingsplannen toestaan. Daarnaast is een aantal onderwerpen benoemd die direct geld kunnen opleveren. Dit heeft te maken met de mate van kostendekkendheid van de dienstverlening (leges). Hiervoor is veelal overleg met andere stadsdelen en de stad noodzakelijk. Het beëindigen van de deelname aan Antwoord lijkt op dit moment binnen de afspraken in de stad niet reëel.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Eén loket	<p>Samenvoegen van de dienstverlening op een locatie waar meer contacten via de frontoffice worden afgehandeld. Investeren in digitale afhandeling</p> <p>Beëindigen Antwoord/inrichten eigen telefooncentrale</p> <p>Afschaffen van digitaal loket</p>	€ 570.000	€ 235.000	<p>€ 210.000</p> <p>€ 125.000</p>	Welzijn en zorg
Burgerzaken	<p>Overgaan tot vermindering openingstijden Burgerzaken. Processen vereenvoudigen met consequenties voor de veiligheidchecks. Verhoging kostendekkendheid leges.</p>	€ 380.000	€ 380.000		Bedrijfsvoering
Vergunningen	<p>Kies voor een flexibele organisatie die fluctuatie beter kan opvangen. Verhoog inkomsten door stijging leges en nacontrole daarop. Beleidskeuzes leiden eveneens tot besparing; afschaffen welstand*, kapvergunningen, bestemmingsplannen etc.</p> <p>* andere optie: instellen van een andere welstandscommissie (€ 60.000)</p>	€ 655.000	€ 505.000	€ 150.000	
Totaal		€ 1.605.000	€ 1.120.000	€ 485.000	

3.2 Programma 2: Openbare orde en veiligheid

Het dagelijks bestuur wil, in samenspraak met alle betrokken partijen, blijven werken aan een veilig Nieuw-West. We verwachten van bewoners dat zij zich zelf actief inzetten voor een veilige buurt. We zetten zelf in op een nog betere samenwerking met partners. We hechten grote waarde aan preventieve veiligheidsmaatregelen en zoeken naar slimme combinaties voor de uitvoering van de 'ogen en oren'-functie op straat.

In de loop der jaren heeft het stadsdeel veel aanvullende taken op het gebied van veiligheid op zich genomen om de veiligheid van haar bewoners beter te waarborgen. Dit programma bestaat deels uit structurele en deels uit incidentele middelen. De incidentele middelen, vooral gebruikt voor verschillende vormen van toezicht, vallen in 2011 en 2012 weg. Wij evalueren de bestaande activiteiten en komen in 2011 terug met een samenhangend, meest noodzakelijk maatregelenpakket.

Mede gelet op stedelijke afspraken willen wij in blijven zetten op een verdere professionalisering van onze eigen toezichthouders en handhavers. Hun bevoegdheden nemen ook toe. Op inhuur kan worden bespaard.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Openbare orde	Herijken van veiligheidsmaatregelen	€ 290.000	€ 290.000		Onderwijs en jeugd, Dienstverlening en Stedelijke ontwikkeling
Openbare orde	Verminderen inhuur, schrappen van werkbudgetten	€ 180.000	€ 180.000		Bedrijfsvoering
Handhaving	Extensiveren van handhavingstaken	€ 300.000		€ 300.000	Onderwijs en jeugd, Werk, inkomen en economie
Totaal		€ 770.000	€ 470.000	€ 300.000	

3.3 Programma 3: Verkeer en infrastructuur

De verkeers- en parkeersituatie in Nieuw-West is heel divers. Er zal door ontwikkelingen als verdichting in de bebouwing en intensiever gebruik bij openbaar vervoerpunten een nog grotere druk op het gebruik van de openbare ruimte komen. Daarnaast moet Nieuw-West rekening houden met extra druk op de financiën. Er loopt momenteel nog een discussie met de centrale stad over een verhoging van de afdracht van de parkeeropbrengsten. Op dit moment is de afdracht 18%.

Binnen dit programma is het genereren van extra inkomsten door invoering van een gereguleerd parkeerregime, via verhoging van de parkeertarieven en/of uitbreiding van betaald parkeren, een voor de hand liggende zoekrichting. Dit heeft financiële gevolgen voor onze bewoners en ondernemers. Deze zoekrichting staat op gespannen voet met onze bestuurlijke ambities.

Daarnaast is gekozen voor creatieve oplossingen op het gebied van parkeer- en infrastructurale maatregelen, waar mogelijk in overleg met externe partijen.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoekrichtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Parkeren	Invoeren gereguleerd parkeerregime	€ 600.000	€ 400.000	€ 200.000	Openbare ruimte en groen
Infrastructuur	Overige maatregelen infrastructuur	€ 300.000	€ 200.000	€ 100.000	Openbare ruimte en groen
Totaal		€ 900.000	€ 600.000	€ 300.000	

3.4 Programma 4: Werk, inkomen en economie

Meer dan de helft van het programmabudget Werk, inkomen en economie bestaat uit het doorsluizen van rijks- en centraal stedelijke subsidies voor economie en werkgelegenheid (ca. € 2,1 miljoen). De resterende begrotingsmiddelen dienen als dekking voor de markten, Nieuwe Kansen Nieuw West, personeel en het verstrekken van eigen stadsdeel subsidies. Dit betekent dat alleen uit dit deel van het programmabudget Werk, inkomen en economie reële bezuinigingsvoorstellen voorgedragen kunnen worden. Parallel aan de heroverwegingsvoorstellen leidt het vervallen van het kopprogramma Koers Nieuw West tot een aanzienlijke afname van financieringsmiddelen voor de uitvoering van het programma Werk, inkomen en economie. Per saldo betekent dit een significante vermindering van middelen en inzet op het gebied van werk, inkomen en economie.

De zoekrichtingen liggen bij een verminderde beleidsinzet, integratie van expertise in de organisatie en een brede herijking van subsidies. De zoekrichtingen tellen op tot een bedrag van € 500.000. Op basis van ons bestuursprogramma plaatsen wij een bedrag van € 200.000 onder de zaaglijn, nader in te vullen bij de uitwerking. Verdergaande voorstellen zouden mogelijk kunnen liggen in het besparen op de twee markten in Geuzenveld-Slotermeer.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving	Voorstellen	Totaal aan zoekrichtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Werk en economie	Vermindering beleidsinzet	€ 60.000	€ 60.000		Stedelijke ontwikkeling en Dienstverlening
Werk en economie	Integratie kenniscentrum NKNW in reguliere formatie en reductie van formatie	€ 160.000	€ 160.000		Stedelijke ontwikkeling en Welzijn en zorg
Werk en economie	Brede herijking subsidies	€ 80.000	€ 80.000		Welzijn en zorg
Werk en economie	Efficiency-maatregelen dan wel afstoten dag- en weekmarkten	€ 200.000		€ 200.000	Dienstverlening
Totaal		€ 500.000	€ 300.000	€ 200.000	

3.5 Programma 5: Onderwijs en jeugd

Bezuinigingen binnen het programma Onderwijs en jeugd kunnen worden gerealiseerd door een combinatie van creatief combineren van beleidsvoering met andere partners (coproductie), expliciete beleidsinhoudelijke keuzes en het verwerken van een meevaller in de meerjarenbegroting.

Veel middelen voor het openbaar onderwijs liggen vanuit de methodiek van de financiering vast (o.a. de systematiek van doorvergoedingen). Het stadsdeel heeft daarnaast meerjarig gecommitteerd aan stedelijke en eigen ambities ten aanzien van de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs (Meesterplan Onderwijs). Een en ander beperkt het speelveld waarbinnen ruimte gevonden kan worden voor bezuinigingen. Heroverwegingsvoorstellen vanuit het stadsdeel kunnen onmogelijk haaks staan op deze ambitie en de op basis daarvan gemaakte afspraken met de centrale stad en de onderwijspartners. Daarom is naast het afbouwen van consensusvoorzieningen nadrukkelijk ook gekeken naar mogelijkheden van het combineren van onderwijsfaciliteiten en slimmer samenwerken met partners op het terrein van peuterspeelzalen en de vroeg- en voorschoolse educatie (VVE).

Tevens is gekeken naar de noodzaak om meerjarig middelen aan te houden die waren begroot voor de dekking van kosten die volgen vanuit de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving	Voorstellen	Totaal aan zoekrichtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Lokaal onderwijs	Consensusvoorzieningen afbouwen	€ 1.500.000	€ 750.000	€ 750.000	Verkeer en infrastructuur, Sport en recreatie
Openbaar onderwijs	Vrijval bruidsschatregeling	€ 790.000	€ 790.000		
Peuterspeelzaalwerk	Bestaande peuterspeelzalen omvormen tot voorschoolpeuterspeelzalen	€ 1.100.000	€ 1.100.000		Stedelijke ontwikkeling
Totaal		€ 3.390.000	€ 2.640.000	€ 750.000	

3.6 Programma 6: Welzijn en zorg

Wij zoeken besparingen in het principieel herijken van ons subsidiesysteem. Hierbij kan gedacht worden aan de effecten van de slag van 'drie naar één' en aan de ontwikkeling van een nieuwe visie op welzijnswerk vanuit de Wmo- en participatiegedachte. De eigen kracht en motivatie van de bewoners komen meer centraal te staan, er wordt van een ieder een bijdrage aan de samenleving verwacht.

Samen met Programma 5 heeft het stadsdeel een fors budget van zo'n € 30 miljoen. Ondanks het wegvallen van forse incidentele geldstromen, zoals de wijkaanpak en Koers Nieuw West, achten wij een taakstelling van € 2 miljoen kansrijk. Een verdergaande bezuiniging op het welzijnsbudget is mogelijk, maar staat voor ons vooralsnog onder de zaaglijn.

Onze inzet zal zich richten op het in samenwerking met partners combineren van werkzaamheden op het gebied van welzijn en zorg. Verschillende partijen verzorgen gelijksoortige diensten. Subsidies zullen met name dáár worden ingezet waar zij wezenlijk bijdragen aan het versterken van de eigen kracht van de inwoners van Nieuw-West.

Deze voorstellen hebben uiteraard gevolgen voor het huidige aanbod van welzijn- en zorgvoorzieningen en mogelijk ook voor het voortbestaan van gesubsidieerde instellingen. Gelet op mogelijk vergaande implicaties kan een dergelijke herijking kan pas voor het eerst in volle omvang in 2013 worden doorgevoerd.

De andere zoekrichtingen betreffen het wijkgericht werken en de 'achter de voordeur'-aanpak. We hebben met deze inzet landelijk nieuwe methoden ontwikkeld met een outreachende aanpak. In de afgelopen jaren zijn nieuwe methoden ontwikkeld ter vergroting van de leefbaarheid in de wijken, voor meer 'ogen en oren' op straat (zie ook programma 2). Een bezuiniging op dit programma staat op gespannen voet met de ambities uit het bestuursprogramma.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving	Voorstellen	Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Welzijn en zorg	Korting op subsidiebudget voor instellingen/activiteiten	€ 3.000.000	€ 2.000.000	€ 1.000.000	Onderwijs en jeugd, Werk, inkomen en economie en Stedelijke ontwikkeling
Welzijn en zorg	Stoppen met 'achter de voordeur'-aanpak	€ 350.000		€ 350.000	Stedelijke ontwikkeling, Werk, inkomen en economie, Openbare orde en veiligheid, Onderwijs en jeugd
Welzijn en zorg	Stoppen met bijdrage voor buurt- en wijkgericht werken	€ 1.000.000		€ 1.000.000	Stedelijke ontwikkeling, Werk, inkomen en economie, Openbare ruimte en groen, Openbare orde en veiligheid, Onderwijs en jeugd
Totaal		€ 4.350.000	€ 2.000.000	€ 2.350.000	

3.7 Programma 7: Sport en recreatie

Zoekrichtingen binnen het programma Sport en recreatie maken direct duidelijk dat met de aanzienlijke opgave waar dit programma voor staat, het waarmaken van onze ambities als sportstadsdeel van Amsterdam onder zeer grote druk komt te staan. Eens te meer daar het vervallen van het kopprogramma Koers Nieuw West eveneens tot een omvangrijke reductie van middelen voor de uitvoering van sportprogramma's leidt. Naast mogelijke besparingen op het uitvoeringsapparaat leiden alle andere zoekrichtingen tot drastische keuzes, zowel als het gaat om de sportfaciliteiten (waaronder sportparken) als de uitvoering van het sportprogramma tot en met 2014. Als er gekozen wordt voor het sluiten van sportparken heeft dit immers direct een sterke afname van sportactiviteiten tot gevolg.

Bezuinigingen op dit programma moet Nieuw-West bestaan hoofdzakelijk uit een combinatie van intensiveren, saneren en genereren van extra inkomsten. Zo valt te denken aan efficiënter gebruik van parken en faciliteiten, bijvoorbeeld door te investeren in compacte sportparken en multifunctioneel ruimtegebruik. Door intensiever gebruik van een deel van het sportpark kan resterend sportareaal worden afgestoten en voor andere doeleinden worden gebruikt. De hieruit volgende opbrengsten kunnen worden benut voor de aan intensivering verbonden investeringen. Ook het afstoten of vercommercialisering van sportfaciliteiten behoren tot de mogelijkheden.

Kritisch en taakstellend wordt onderzocht en gekort op de exploitatiebijdragen die het stadsdeel verschaft aan diverse sportaccommodaties waaronder het Sloterparkbad.

Daarnaast willen wij sport en beweging blijven stimuleren op scholen. Hier ligt efficiency in de vorm van een relatie met de uitvoering van het programma Onderwijs en jeugd in het verschieft. Ook zoeken wij naar slimme samenwerkingsverbanden met partners binnen de overheid en bedrijfsleven.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving	Voorstellen	Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/pr oduct
Sport-activiteiten	Watersportcentrum kostendekkend maken met als mogelijke optie afstoten	€ 250.000	€ 200.000	€ 50.000	Openbare ruimte en groen
Sport-activiteiten	Verlagen beheerkwaliteit en efficiënter werken door schaalvergroting	€ 200.000	€ 150.000	€ 50.000	Openbare ruimte en groen
Sport-activiteiten	Efficiencyslag in begeleiding van sportactiviteiten	€ 300.000	€ 250.000	€ 50.000	Onderwijs en jeugd
Sportvelden en accommodaties	Compacte en bedrijfsmatige sportparken	€ 600.000	€ 600.000		Openbare ruimte en groen
Sportvelden en accommodaties	Extra reclame op sportparken Openbare ruimte	€ 50.000	€ 50.000		
Sportvelden en accommodaties	Subsidie verhuur sportaccommodaties verlagen van 90% tot 50%	€ 750.000	€ 750.000		
Sportvelden en accommodaties	Beëindigen en/of korten op exploitatiebijdrage	€ 700.000	€ 500.000	€ 200.000	Onderwijs en jeugd, Welzijn en zorg
Totaal		€ 2.850.000	€ 2.500.000	€ 350.000	

3.8 Programma 8: Cultuur en monumenten

Ook in het programma Cultuur en monumenten resulteren de zoekrichtingen in het maken van pijnlijke keuzes. De bestuurlijke ambities zijn groot, maar de middelen zijn zeer beperkt. Een substantieel deel van het kunst- en cultuurbeleid is de afgelopen jaren buiten de reguliere programmabegroting gefinancierd met incidentele middelen vanuit het kopprogramma Koers Nieuw West. Met het verdwijnen van het kopprogramma valt feitelijk de bodem onder het complete uitvoeringsprogramma weg. Financiering vanuit de reguliere begroting beslaat slechts drie onderwerpen. Dit beperkt direct ruimte voor de heroverwegingen.

Het gaat daarbij om De Meervaart, openbare bibliotheken en cofinanciering van kleinschaliger activiteiten in de wijken en projecten in het kader van talentontwikkeling van jongeren. Kortom op deze onderwerpen strookt niet met de ambities zoals beschreven in het coalitieakkoord: hierin wordt de bibliotheek als essentiële cultuurvoorziening benoemd en is de ondersteuning van De Meervaart wederom herbevestigd.

De praktijk laat zien dat de filialen van de Openbare Bibliotheek naast de functie van een culturele voorziening tevens als ontmoetingsplaats een bredere maatschappelijke functie in de wijk hebben. Theater De Meervaart is niet alleen het enige professionele theater in Nieuw-West (op een bevolkingsaantal van circa 130.000 mensen), maar heeft ook Studio West en diverse andere culturele (talentontwikkelings)programma's onder haar hoede. Ook hier geldt overigens dat de heroverwegingen van andere programma's nauw samenhangen met dit programma. Zo betekent korting op welzijnssubsidies direct een inkomstendaling van De Meervaart.

Gezien onze ambities kiezen wij ervoor De Meervaart als zoekrichting onder de zaaglijn te plaatsen. Om de taakstelling op de bijdrage van het stadsdeel aan de bibliotheken te realiseren, is het terugbrengen van vijf naar drie filialen één van de opties. Een andere mogelijkheid is om in overleg met OBA te komen tot een herverdeling van taken over de vijf filialen waardoor de kosten per filiaal teruggebracht kunnen worden. Een en ander laat onverlet dat het stadsdeel de komende jaren nadrukkelijk zal inzetten op het intensiveren van de maatschappelijke functie die bibliotheekfilialen in de wijken hebben. Het slim combineren van functies en activiteiten op bibliotheeklocaties en gericht daarvoor inzetten van welzijnssubsidies kunnen al op korte termijn tot aanzienlijke efficiencyvoordelen leiden.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Openbare bibliotheek	Diverse opties: -filialen van 5 naar 3 -herverdeling van taken over 5 filialen -efficiency agv slimme functiecombinaties op locaties	€ 800.000	€ 800.000		Onderwijs en jeugd
Kunst en cultuur	Subsidies in dit programma afschaffen	€ 200.000	€ 100.000	€ 100.000	Onderwijs en jeugd, Werk, inkomen en economie
Kunst en cultuur	Inleveren aan dit programma toegekende capaciteit	€ 50.000	€ 50.000		Onderwijs en jeugd
Kunst en cultuur	Volledig stopzetten bijdrage aan de Meervaart	€ 1.500.000		€ 1.500.000	Onderwijs en jeugd
Totaal		€ 2.550.000	€ 950.000	€1.600.000	

3.9 Programma 9: Openbare ruimte en groen

Wij hechten grote waarde aan een stadsdeel dat schoon, heel en veilig is. Onderhoud en beheer van de openbare ruimte moet bijdragen aan een prettige leef- en werkomgeving. Binnen het programma Openbare ruimte en groen leiden de zoekrichtingen tot drastische keuzes. Het gaat om maatregelen die ingrijpende, zichtbare gevolgen hebben voor de dagelijkse leefbaarheid in de wijken.

Om speelruimte te vinden voor bezuinigingen hebben wij een aantal zoekrichtingen gedefinieerd, gericht op enerzijds efficiency en anderzijds het terugbrengen van fysieke maatregelen in de openbare ruimte. Herdefiniëring van gelden is een andere mogelijkheid tot besparing. De bijdrage vanuit het Parkeerfonds aan het budget van groot onderhoud verharding wordt verhoogd. Een andere optie is het temporiseren van groot onderhoud verharding. Daarbij is het van belang te realiseren dat het stadsdeel te maken heeft met een structureel financieel kader voor groot onderhoud dat ontoereikend blijkt om de gewenste groot onderhoudsmaatregelen in de openbare ruimte te nemen. Een zeer ingrijpende maatregel is het verlagen van de beheerkwaliteit van de openbare ruimte. Thans is er sprake van niveau A/B in het gehele stadsdeel en A+/A bij de winkelgebieden. Mogelijkheden zijn om de beheerkwaliteit terug te brengen naar niveau B (€ 800.000), verder verlagen naar niveau C (nog eens € 800.000) of nog verder verlagen naar niveau D (nog eens € 1.400.000). Dat dit direct invloed heeft op de kwaliteit van de leefomgeving en de leefbaarheid staat buiten kijf. Dit soort maatregelen leiden tot een toename van klachten en noodreparaties. Maatregelen op dit vlak hebben nauw verband met andere programma's als Stedelijke ontwikkeling en Openbare orde en veiligheid.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Wegen, straten, pleinen	Bedrijfsmatiger werken	€ 230.000	€ 230.000		Milieu en water en Bedrijfsvoering
Wegen, straten, pleinen	Verlagen beheerkwaliteit reinigen, infra, groen naar beheerkwaliteit B (€800.000) Andere optie: Verlagen beheerkwaliteit reinigen, infra, groen naar C (€ 800.000) Andere optie: verlagen beheerkwaliteit reinigen, infra en groen naar kwaliteit D (€ 1.400.000)	€ 3.000.000	€ 800.000	€ 2.200.000	Alle programma's
Wegen, straten, pleinen	Parkeerbonds extra inzetten voor onderhoud verhardingen	€ 250.000	€ 250.000		Verkeer en infrastructuur
Wegen, straten, pleinen	Temporiseren groot onderhoud verhardingen (incl. vrijval kapitaallasten deel Geuzenveld-Slotermeer)	€ 1.500.000	€ 1.500.000		
Openbaar groen	Sluiten kinderboerderijen	€ 80.000		€ 80.000	
Totaal		€ 5.060.000	€ 2.780.000	€ 2.280.000	

3.10 Programma 10: Milieu en water

In dit programma is de zoekrichting gekozen op het gebied van afvalinzameling en milieu. Afvalinzameling is een belangrijke dienstverlening aan onze inwoners. Alle bewoners zijn elke week onze klant. Het werk moet zorgvuldig, efficiënt en elke dag uitgevoerd worden. Ombuigingen binnen dit programma hebben direct financiële gevolgen voor onze bewoners en ondernemers. Een stijging van de afvalstoffenheffing lijkt onvermijdelijk.

De zoekrichtingen spitsen zich vooral toe op efficiënter werken en het genereren van extra inkomsten. De belangrijkste geldstroom binnen dit programma is de afvalstoffenheffing. De uniformering van de tarieven van de drie voormalige stadsdelen heeft al consequenties voor inwoners van het gebied Osdorp. Hier bovenop komt de stedelijke afspraak om te streven naar het verhogen van de kostendekkendheid van 94% naar 100%. Over het tempo van invoering moet nog gesproken worden. Dit gaan bewoners direct fors merken in hun portemonnee. Daarnaast kan op termijn interne verzelfstandiging van de afvalorganisatie leiden tot kostenbesparing. In het coalitieakkoord is deze ambitie tot het realiseren van een intern verzelfstandigde afvalorganisatie benoemd. De eerste onderzoeken over deze interne organisatie geven de richting aan dat de afvalorganisatie bedrijfsmatiger kan werken dan in de huidige situatie. Dit kostenbesparend effect moet voor de afvalstoffenheffing voor 2012 zichtbaar zijn. Op deze manier is het mogelijk de afvalstoffenheffing beheersbaarder te houden. Aangezien het inverdieneffect van een intern verzelfstandigde organisatie ten gunste valt van de afvalstoffenheffing is dit niet als zoekrichting opgenomen. Verder kan door bundeling van NME-activiteiten in een beperkt aantal NME-centra een besparing gerealiseerd worden.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Huisvuil-inzameling	Verhogen kostendekkendheid ASH van 94% naar 100%	€ 840.000	€ 840.000		
Beleid milieu en water	Gedeeltelijk laten vervallen 1 of 2 NME-centra	€ 90.000	€ 90.000		
Beleid milieu en water	Afstoten milieubeleid	€ 50.000		€ 50.000	
Totaal		€ 980.000	€ 930.000	€ 50.000	

3.11 Programma 11: Stedelijke ontwikkeling

De crisis en de daarbij teruglopende werkzaamheden in de bouw hebben grote impact op het programma Stedelijke Ontwikkeling. De dilemma's leiden alle tot het stoppen van werkzaamheden en het afstoten van taken. Hierbij moet rekening worden gehouden met het gegeven, dat in dit programma veel geld omgaat, dat ook zonder onze heroverwegingen vervliegt. Hierbij moet gedacht worden aan ISV-middelen en geld uit de grondexploitatie. Een deel van de taken binnen dit programma zijn wettelijke en/of noodzakelijke taken, zoals het beheer van vastgoed en het maken en toetsen van bestemmingsplannen en structuurvisie. De regievoering van de woningbouw, tot voor kort de hoofdtaak, verschrompelt door de bouwstop. Maar ook bij het aantrekken van de markt is het noodzakelijk te blijven beoordelen: wat doet het stadsdeel wel, wat niet en met welke inzet.

We zien mogelijkheden om onze regietaak op de woningbouw en de stedelijke vernieuwing anders in te vullen. Tot op heden vervult Nieuw-West de rol van partner, begeleider en werkvoorbereider van de woningcorporaties. Dat is een zeer intensieve opvatting van de aan ons opgedragen regievoering. We willen nadenken over een nieuwe visie op regie. De regie moet kwalitatief wel volwaardig zijn. Dit betekent een drastische verandering in onze verhouding met de woningcorporaties.

Wij gaan een kritische analyse maken van wat wel en niet kan en zoeken naar een passende vorm van regie binnen de afspraken van de Parkstaddeal. We denken dat we daarmee € 700.000 kunnen bezuinigen. Daarnaast gaan we minderen in verband met de bouwstop en gaan we onze vastgoedpakket kritisch beoordelen.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Stedelijke ontwikkeling	Nieuwe invulling, respectievelijk loslaten regie stedelijke ontwikkeling	€ 4.450.000	700.000	€3.750.000	
Stedelijke ontwikkeling	Omvang en inhuur afstemmen op aantal projecten	€ 1.000.000	€ 1.000.000		
Beheer vastgoed	Optimaliseren vastgoedportefeuille o.m.: - Onderhoud vastgoed - Afstoten vastgoed - Loketten Zorg en Samenleven onderbrengen in nieuwe ontwikkelen stadsloket -Steunpunten buurt en veiligheid onderbrengen bij woningbouwcorporaties	€ 1.310.000	€ 1.310.000		Dienst-verlening
Totaal		€ 6.760.000	€ 3.010.000	€ 3.750.000	

3.12 Programma 12: Bestuur en ondersteuning

In het programma Bestuur en ondersteuning zijn op korte termijn de financiële effecten van de fusie al voelbaar. Doordat er van 'drie naar één' stadsdeelraad, dagelijks bestuur en griffie is gegaan kan er bespaard worden op de aan het bestuur gerelateerde kosten voor vergoedingen. Dit is een bedrag ter hoogte van € 1 miljoen.

De zoekrichting richt zich in zijn algemeenheid de komende jaren op het verder verhogen van de efficiënte en effectieve ondersteuning van het bestuurlijk apparaat. Daarbij is versoering van de geleverde diensten als mogelijkheid onderzocht. Anderzijds worden door stedelijke samenwerking verdere schaalvoordelen nagestreefd. Bij beide opties zal steeds moeten worden afgewogen of de besparing op kosten ook leidt tot verhoging van de efficiency.

Concreet zijn er in de ondersteunende sfeer echter door de samenvoeging van de stadsdelen directe kostenbesparingen in te boeken.⁴ In totaal kan op dit moment gerekend worden op een efficiencybesparing van ongeveer € 800.000.

De keuzevoorstellen zijn dan ook als volgt:

Omschrijving Voorstellen		Totaal aan zoek-richtingen	Boven de zaaglijn	Onder de zaaglijn	Relatie met programma/product
Bestuur en ondersteuning	Efficiëncyslag bedrijfsvoering	€ 800.000	€ 800.000		
Bestuur en ondersteuning	Efficiëncyslag db, stadsdeelraad, griffie	€ 1.000.000	€ 1.000.000		
Totaal		€ 1.800.000	€ 1.800.000	€0	

⁴ Het betreft hier kosten voor het Financieel Service Centrum, accountantskosten, efficiencybedrijfsvoeringskosten en een stelpost voor zgn. 'win/win'.